

Cal Puigneró

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Carrer Sant Jordi, 9. Nucli antic d'Oló (Dalt del Poble)
Alçada: 540

Coordenades:

Latitud: 41.87068
Longitud: 2.03481
UTM Est (X): 419903
UTM Nord (Y): 4635868

Classificació

Número de fitxa: 08258-323
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Segle: XIV-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 0162125DG2306S0001BL
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 15/06/2020 - 02:00

Descripció

Casa emplaçada al nucli antic d'Oló (Dalt del Poble), molt probablement d'origen medieval. El seu principal interès és que estava integrada en el complex de les muralles. És una edificació parcialment entre mitgeres, de planta irregular i que compta amb un nivell semisoterrani, planta baixa i un pis. La part més interessant es troba al darrera, ja que els murs de cal Puigneró, junt amb els de les cases veïnes (la Caseta del Ruvís, cal

Xola i cal Ferrer) quedaven integrades en un tram superior de la muralla. Uns metres més enllà passa el recinte principal i exterior de la muralla, que es conserva encara força íntegrament. Entremig dels dos trams hi havia els horts, que avui són jardí. Aquest tram superior de muralla és en part un mur de contenció, i té diversos arcs apuntats que servien perquè l'aigua del subsòl pogués desguassar. Sota un d'aquests arcs hi ha una porta que permet entrar a cal Puigneró pel darrera. Dóna accés a la planta semisoterrània, que ha conservat unes característiques arquitectòniques força arcaïques. Entre la muralla i el que és pròpiament la façana de la casa hi queda un petit corredor que, tal vegada, hauria servit antigament com a camí de ronda. Més recentment, en aquesta part s'hi ha construït un cos annex quadrat amb terrat superior. Així mateix, la planta superior de l'habitatge també ha sofert reformes modernes.

A la banda oposada hi ha la façana principal de la casa. És encarada al carrer Sant Jordi i té una composició més regular i convencional. Es devia bastir ja al segle XVII, segons indica una llinda. S'estructura en tres eixos d'obertures, amb el portal al centre. Les obertures són majoritàriament amb llinda de pedra. El mur s'ha deixat a pedra vista.

Observacions:

Inscripció en una llinda de la façana principal: IHS Joseph Puxnero 1693

Informació facilitada per Jordi Portabella

Història

El nucli inicial del poble d'Oló es troba sobre un turó i és conegut popularment com Dalt del Poble. S'originà a partir d'una sagrera que, després de quedar molt despoblada al final de l'edat mitjana, es reconstruí als segles XVI i XVII, quan va prendre la forma definitiva. Tota la part alta del turó quedava encerclada i protegida per una muralla que abastava un perímetre considerable. Probablement, la sagrera va créixer de manera progressiva en cercles concèntrics. El primer cercle devia arribar fins al carrer Mesón (actualment Sant Jordi); el segon cercle ja arribava fins al límit del turó. Al segle XIV la sagrera ja devia haver arribat fins aquest segon cercle. Un document conservat a cal Nanjo informa que el 1452 es van comprar dues cases de la sagrera i que en aquell moment ja eren velles. Són cal Nanjo i cal Tinet, que formen part d'aquest primer cercle. Però la tipologia arcaïca de cal Puigneró i el fet que es trobi adossada a la muralla suggereixen que el segon cercle molt probablement ja devia existir també en aquest moment. Per aquests factors suposem que cal Puigneró ja existia en època medieval, abans que la sagrera quedés més o menys despoblada. Els propietaris de la casa han estat la família Puigneró, que ja apareix documentada en la inscripció de la llinda de 1693. En aquest moment es devia remodelar la casa i la façana principal va adoptar la fesomia actual. En un moment donat (tal vegada al segle XIX) per un casament entre hereva i pubill el cognom va canviar pel de Portabella, que encara mantenen els actuals propietaris.

Bibliografia

PLADEVALL, Antoni; FERRER, Llorenç i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 39, 81-82.

